

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 501

Valtuustoaloite Tampereen kaupungin toiminnan ihmisoikeusvaikutusten järjestelmällisen arvioinnin kehittämiseksi – Merve Caglayan ym.

TRE:3106/00.00.01/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelupäällikkö Jaakko Laurila, puh. 044 430 9014, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Merve Caglayan ym. valtuustoaloite ja siihen annettu vastaus merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Merve Caglayan ja muut valtuutetut esittävät aloitteessaan, että Tampereen kaupunki kehittää järjestelmällistä ja läpinäkyvää tapaa arvioida päätösten ihmisoikeusvaikutuksia. Aloitteen mukaan ihmisoikeudet eivät ole vain kansainvälistä politiikkaa, vaan ne ovat osa arjen päätöksentekoa – kuten sitä, kenen ääni kuuluu päätösten valmistelussa, kuka pääsee palvelujen piiriin ja miten kaupunki käyttää resurssejaan.

Aloite on tärkeä ja ajankohtainen. Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) kehittäminen on yksi keskeinen tavoite alkavalla valtuustokaudella, ja se on linjassa sekä kaupungin strategisten tavoitteiden että pormestariohjelman kanssa. Tampereen kaupunki on sitoutunut yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja ihmisoikeuksien edistämiseen kaikessa toiminnassaan.

Tampereella perus- ja ihmisoikeusvaikutusten arviointi on jo osittain sisällytetty ihmisvaikutusten ennakoarviointiin. Ennakoarvioinnissa tarkastellaan päätösten vaikutuksia eri väestöryhmien hyvinvointiin, osallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen, ja ihmisoikeusnäkökulmaa voidaan tuoda osaksi tätä kokonaisuutta entistä systemaattisemmin. Erillisen ihmisoikeusarviointiprosessin perustaminen ei olisi tarkoituksenmukaista

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

eikä resurssien puitteissa mahdollista, mutta sen vahvistaminen osana nykyistä ennakoarviointia tukee oikeudenmukaisempaa päätöksentekoa ja ihmisoikeusperustaista hallintakulttuuria.

Vaikutusten ennakoarvioinnin kehittäminen on tarkoitus sisällyttää Kaikkien Tampere -kehitysohjelman toimeenpanoon, mikäli kaupunginhallitus hyväksyy sen osaksi ohjelmasuunnitelmaa. Tarkoituksena on kehittää mm. digitaalista työkalua ja prosessia, jotka tukevat ja helpottavat valmistelijoita ja päätöksentekijöitä arviointien tekemisessä. Samalla päivitetään ohjeistusta ja tarjotaan koulutusta prosessista.

Lisäksi kaupunki tulee hyvinvointisuunnitelmassaan joulukuussa 2025 julkaisemaan positiivisen erityiskohtelun toimintamallin ja työkalun. Tämän mallin avulla voidaan aktiivisesti edistää tosiasiallista yhdenvertaisuutta ja tunnistaa tilanteet, joissa eri ryhmien erilaista kohtelua tarvitaan syrjinnän ehkäisemiseksi ja yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi.

Ihmisoikeusperustaisuus huomioidaan myös hankinnoissa. Tampereen kaupunki on vuodesta 2025 alkaen edellyttänyt toimittajiltaan sitoutumista sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteisiin (Code of Conduct) kaikissa vähintään 60 000 euron arvoisissa palvelu-, urakka- ja tavarahankinnoissa. Hankintasopimuksilla veloitetaan, että tuotteiden ja palveluiden tuotannossa tulee kunnioittaa ihmisoikeuksia ja noudattaa tuottamisvaltiossa voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä. Toimittaja on velvollinen kunnioittamaan ihmisoikeuksia sekä omissa toiminnoissaan että toimitusketjussaan.

Tiedoksi

Merve Caglayan, Jaakko Laurila

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§501

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)